

Samenwerking KNHS

Van F12 naar zilver: de vernieuwde ruiteropleiding

- De samenwerking tussen de KNHS en FNRS is inmiddels een jaar oud. Een jaar waarin de twee organisaties hun krachten zijn gaan bundelen, en zich samen hebben ingezet voor veilig en plezierig paardrijden. Dit is vooral te zien aan de vernieuwde ruiteropleiding. Na de introductie van de bronzen fase van de ruiteropleiding afgelopen voorjaar, is het begin 2017 de beurt aan de zilveren fase.

Vraag de gemiddelde manegeruiter naar hun eerste associatie met de FNRS en de kans is groot dat ze de F-proeven noemen. Niet verwonderlijk, want de proeven zijn al jarenlang heel populair. Sinds 1 januari 2016 zijn de ruiteropleiding en de bijbehorende proeven in handen van de KNHS.

Inga Wolframm, projectleider vanuit de KNHS: "Bij de KNHS zijn we ons heel erg bewust van het belang van de ruiteropleiding voor de manegeruiters én de maneges. Voor zowel beginnende als gevorderde ruiters is de juiste

TWEE DELEN

Voorheen liep de FNRS-ruiteropleiding van F1 tot en met F20. Sinds dit jaar is de opleiding uitgebreid en in meerdere delen gesplitst. Het eerste deel van de ruiteropleiding is de bronzen fase, F1 tot en met F12. "In deze bronzen fase ligt de focus op de ruiter, met nadruk op het aanleren van de goede zit en de juiste hulpen. Daarnaast leren ruiters theoretische basiskennis over

“Een proef ontwikkelen doe je niet alleen van achter je bureau.”

balans tussen het opbouwen van vertrouwen en het bieden van voldoende uitdaging essentieel. Dit was in het verleden natuurlijk ook al het geval, maar met de nieuwe samenwerking was het moment aangebroken om de ruiteropleiding in een nieuw jasje te steken. Het uitgangspunt hierbij was het neerzetten van een doorlopende leerlijn van de eerste les naar het hoogste niveau. Ruiters leren paardrijden op een leuke en veilige manier waarbij paardenwelzijn op de eerste plaats staat.”

paarden, paardenwelzijn, gezondheid en verzorging. Dit vinden wij heel belangrijk: de ruiteropleiding combineert praktische rijvaardigheden met de nodige kennis rondom paarden,” aldus Wolframm.

De zilveren fase bestaat uit de overgangsproeven F13, F14 en F15 en de proeven B t/m L2. In het springen is het BB60 t/m L en in de eventing BB50 t/m L. In deze fase wordt de invloed van de ruiter op het paard steeds belangrijker. Ruiters leren hoe ze een paard moeten trainen

en ontwikkelen steeds meer theoretische kennis. Annemarie Rietman, disciplinespecialist dressuur bij de KNHS: “In de bronzen fase wordt er eigenlijk alleen naar de ruiter gekeken. In de zilveren fase gaat die ruitergerichte beoordeling geleidelijk over naar een meer combinatiegerichte beoordeling. Ruiter en paard worden steeds meer gezien als een team. Hierbij zijn de proeven F13 tot en met F15 overgangsproeven. Daarna gaan de ruiters over naar de B en uiteindelijk L1 en L2. De hele zilveren leerlijn kan doorlopen worden zonder startpas en winstpunten. Voorwaarde hierbij is wel dat de proeven die horen bij de opleiding worden verreden in een onderlinge setting, dus alleen deelnemende ruiters van dezelfde manege of vereniging.”

en FNRS

ONDERNEMERS

“Dat de zilveren leerlijn op een manege gevolgd kan worden zonder startpas, vonden wij heel belangrijk,” vertelt Robert van Almkerk, branchecoördinator van de FNRS. “De FNRS als brancheorganisatie en de KNHS als sportbond vinden paardrijden de mooiste sport die er is. En daarom vinden wij het ook heel belangrijk dat iedereen op een leuke én verantwoorde manier kan leren paardrijden. Met of zonder eigen paard. Een complete leerlijn zonder startpas is onderdeel van die laagdrempeligheid.”

Omdat de F-proeven ooit ontstaan zijn vanuit de FNRS, vonden FNRS en KNHS het belangrijk dat de brancheorganisatie betrokken bleef bij de ontwikkeling. Robert: “De FNRS-ondernemers zijn degenen die deze opleiding uit moeten rollen op hun bedrijf. Zij moeten erachter staan.”

INSTRUCTIE

Marlies Jansen, ledenraadslid van de FNRS en eigenaresse van Manege de Eenhoorn in Blokker, is daarom ook betrokken geweest bij de ontwikkeling van de proeven, waarbij ze niet alleen de ruiter, maar ook de instructeur in het achterhoofd gehouden heeft. “De proeven geven ook handvatten voor de lessen. Het oefenen van een proef met alleen maar voltes wordt op een gegeven moment saai. Maak je van die voltes een grote acht, dan heb je alweer een nieuw instructiemoment: het omstellen van het paard. Die afwisseling heb ik meegenomen.” Ze vervolgt: “Ik ben tevreden over het resultaat. Ik denk dat iedereen hiermee aan de slag kan, zowel ruiters als ondernemers.”

OVERGANG

Inga: “Bij de oude proeven werd er eigenlijk alleen naar de ruiter gekeken. Maar zodra een ruiter een goede basis heeft opgedaan, moet hij zich bewust gaan worden van het effect van de hulpen op het paard. En dat is waar instructeur en jury naar

moeten gaan kijken.” Qua oefeningen en lijnen zijn de nieuwe proeven daarom niet lastiger geworden. Inga: “Het grootste verschil zit hem in de beoordeling. Er wordt nu niet meer alleen maar

geschreven, gereden, geschraapt, herschreven en opnieuw gereden. Inga: “Een proef ontwikkelen doe je niet alleen van achter je bureau. Ik heb een eigen paard, waarmee ik kan lezen en

“De proeven geven ook weer handvatten voor de lessen.”

gekeken naar hoe de ruiter het doet, maar ook naar hoe de ruiter inspeelt op het paard; luistert hij naar wat het paard aangeeft en reageert hij hier op de juiste manier op? Dat gaat uiteraard stap voor stap; In de dressuur vormen F13, F14 en F15 een geleidelijke overgang naar de B. In het springen zijn de BB60 en BB70 evenals in de eventing de BB50 en BB60 de voorbereiding op de uitdaging op het hogere niveau.”

MANEGEPAARD

Bij het herschrijven van een ruiteropleiding komt veel kijken. Zo waren er diverse experts betrokken bij het uitrollen en testen van de opleiding. In een uitgebreid traject werd

schrijven. Omdat veel manegeruiters dat niet hebben, ben ik ook op een aantal manegepaarden gestapt, om te kijken wat er haalbaar is met een dier wat je niet zo goed kent.”

Inga is er daarbij van overtuigd dat de zilveren fase ook voor manegepaarden en -ruiters goed te doen is. “Sterker nog, ik denk eigenlijk dat manegeruiters nog beter naar een paard leren luisteren, omdat ze op verschillende paarden kunnen rijden.” En dat is waar het uiteindelijk om draait: ruiters opleiden die niet alleen leuk kunnen rijden, maar ook aanvoelen hoe ze een combinatie kunnen vormen met een (manege)paard. ●